

Nuuk, 27. maj 2024

Departementet for Erhverv, Handel, Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling

isiin@nanoq.gl

odka@nanoq.gl

Høringssvar til Forslag til Inatsisartutlov om turistvirksomhed, om zoneinddeling m.v. for erhvervsmæssig virksomhed og begrænsning i adgang til visse områder

Transparency International Greenland (TIG) er ikke specifikt anmodet om at afgive høringssvar til Inatsisartutlov om turistvirksomhed, om zoneinddeling m.v. for erhvervsmæssig virksomhed og begrænsning i adgang til visse områder, men svarer i henhold til forslaget som er fremlagt i høringportalen.

TIG anerkender, at der er behov for ny turismelov og er overordnet tilfreds med, at der kommer fastlagte rammer omkring turismeområdet og at udøvelsen af turismeerhvervet skal ske under hensyntagen til sikkerhed, sundhed, miljø og bæredygtighed samt at turistaktører skal bidrage til udviklingen af samfundet.

TIG ønsker at fremhæve vigtigheden af demokrati, transparens og klageadgang i reguleringen af turistvirksomhed i Grønland. Lovgivningen må ikke blive en beskyttelse af enkelte, som måske ikke har reelt behov for det.

Demokrati: TIG opfordrer til, at beslutningsprocesser omkring tildeling af autorisationer, samt regler for zoneinddeling og adgangs begrænsninger, inddrager lokalbefolkningen og interessenter i højere grad. Dette kan for eksempel ske gennem lokale høringer eller workshops, som sikrer at lokalbefolkningens stemme og behov høres og respekteres.

Transparens: Det er essentielt, at alle beslutninger og regler offentliggøres på en klar og tilgængelig måde. TIG anbefaler, at Naalakkersuisut etablerer en transparent online platform, hvor informationer om autorisationer, zoneinddelinger og tilladelser er frit tilgængelige for alle borgere. Her bør inkluderes klare beskrivelser af processer for ansøgning og kriterier for godkendelse.

Klageadgang: For styrkelse af retssikkerheden og sikre en retfærdig behandling af alle parter, bør der etableres en klar, tilgængelig og effektiv klageprocedure. TIG anbefaler, at følgende elementer inkorporeres i lovforslaget:

- Etablering af en uafhængig klageinstans.

- Tydelig og enkel klageproces.
- Ret til information og vejledning.
- Transparent klagebehandling. Beslutninger truffet af klageinstansen skal være offentligt tilgængelige.
- Mulighed for at anke. Her er retten i Grønland det rette sted.

Specifikke bemærkninger

- Om magtfordrejning og korruption: TIG bemærkede i 2023 i sit høringsvar til *Forslag til Inatsisartutlov nr. xx af xx.xxx 2023 om ændring af Inatsisartutlov om koncession til turistvirksomhed i udvalgte områder*, at TIG fra andre chapters har fået en advarsel om, at der er en risiko for magtfordrejning og korruption indenfor turismeområdet. Denne bekymring gentages i forbindelse med det aktuelle lovforslag, da der ikke ses tiltag til forebyggelse af korruption. En national anti-korrupsionsstrategi er endnu ikke fremlagt, hvorfor TIG finder det nødvendigt at overvejelserne indgår i loven og dens bemærkninger. Dette for at styrke integriteten inden for turistsektoren.
- Sektorplaner og strategi: Overgangsstrategien for turistområdet 2023-2024 nævner, at Visit Greenland A/S vil understøtte Naalakkersuisut i at omsætte strategien til praksis, inklusive udarbejdelse af sektorplaner. Disse planer er imidlertid ikke nævnt i det foreliggende lovforslag. Det anbefales, at sektorplanerne medtages for at sikre klarhed og konsistens i strategiimplementeringen.
- Monopol og korrupsionsrisiko: Landet står overfor en potentiel eksponentiel stigning i efterspørgslen på visse turismeoplevelser, hvilket kan medføre, at få aktører høster størstedelen af gevinsten i vores næststørste erhverv. Det er bekymrende, at disse få potentielt kan opnå lovbaseret "monopol" på op til 30 år. Der må indføres mekanismer, som forhindrer, at monopol opnås via korruption.
- Koncession og offentlig høring: Hvis koncession ikke tildes via udbud, anbefaler TIG, at der inden for 18 måneder afholdes en offentlig høring om hensigtsmæssigheden af koncessionen for det specifikke område. Dette vil styrke gennemsigtigheden og offentlig deltagelse i beslutningsprocesserne.
- Begrænsning af lovens omfang inden for bygrænser: Der bør overvejes en begrænsning af de to loves omfang inden for bygrænser. Uden sådan en begrænsning kan alle erhverv potentielt betjene turister (fx taxaservice, dagligvarebutikker, spisesteder), hvor reguleringen af disse ville falde under anden lovgivning og kommunens lokalplaner.
- Tidsfrister for implementering: Tidsfristen fra lovens vedtagelse under Efterårssamlingen 2024 til ikrafttræden den 1. januar 2025 efterlader meget lidt tid for nye aktører til at opnå autorisation. En forlængelse af fristen til 1. august 2025 ville give nytilkomne virksomheder bedre mulighed for at forberede og annoncere deres produkter inden den kommende sæson.

Med venlig hilsen

Inuk Lundblad